

14. משה ברסקי נהרג בשדות דגניה על ידי שודדים ערבים בשנת 1913. משה דיין נקרא על שמו.
15. לערבי היה בתוך הענאל על הראש מחסן של כל מיני דברים מועילים. בגדילים היורדים מן הענאל היתה תחובה תמיד חתיכת פלדה ובכיס אבן חלמיש וקצת עשבים יבשים. שם אותם על האבן, דופק עם חתיכת הפלדה, ומדליק אש. גם מחט גדולה לתיקון שקים היתה לכל ערבי בענאל, ועוד.
16. על דמות מעניינת זו יש ספר שנקרא "אבי, מיכאל הלפרין".
17. "השבועה", המנון "פועלי ציון". "נשאנו ידנו מזרחה/נישבנו בכל הקדוש האהוב והיקר לנו/ על גבורי חרבם המרוסקת/על דברי ימי עמנו הכתובים בדם לבנו ודמעת עינינו/אנו מצווים לאהוב את עמנו/להגן עליו/ נלחם מלחמותיו בגבורה/בעוז רוח ובכוחות לביאים/נפרוק עול הרשע מעל צווארינו/חומת הגולה ננפץ עד היסוד".
18. נתרנו מפולנית - בית אחד מתוך "השבועה", ע"י אליהו עמיצור.
18. בשנות מטולה הראשונות גרו המתיישבים בחושות אלה עד שניבנו הבתים.
19. חיים שורר היה לימים חבר נהלל, ואחר כך עורך "דבר". כעבור שנים כאשר נפטר אזרח אחי הצעיר, ב-1968, כתב חיים שורר רשימה ב"דבר" לזכרו ותאר את ביתנו אז.
20. אברהם הרצפלד לימים ראש המרכז החקלאי.
21. תנועת העבודה וההתיישבות השיתופית בארץ הוקמו על ידי הצעירים והצעירות אנשי העליה השניה, האידיאליסטים, שהפועלים והשומרים במטולה נמנו עליהם.
22. אחרי המלחמה היה מקום זה נקודת גבול בין האיזור הצרפתי והבריטי.
23. נפס - תעודת זהות תורכית.
24. בין באשי - דרגת מג"ד. הבין באשי הזה היה ערבי דמשקאי.
25. בסטה - המילה היא שיבוש משפה אחרת. לכל אחד מהמוקלים היה דף שלו, שם ופרטים נוספים. היה על השוטר למסור את האדם עם הנייר לתחנה הבאה. אם נותר רק הנייר, והאיש איננו - חוזרת ה"בוסטה" - הנייר, לצידון.
- האיש מוכרז כעריק ומתחילים לחפש אותו ואת משפחתו. עסק שלם.
26. למעשה היה זה אחד מבתי הסוהר הקשים ביותר בזמן התורכים.
- היו שם מרתפים בעומק רב מתחת לחצר, ומסביב לחצר בנויים מחסנים ואורות מאחורי עמודים וקשתות ומעליהם חדרים, ששימשו אז משרדים של הצבא, ומדרגות הובילו אליהם. כל המבנה הזה היה ידוע בשם "לומן" והמשרדים "דהר אל לומן" כלומר על הלומן, גב הלומן.
27. "מכתר" בא כוח הישוב כלפי השלטונות. מוסד שהיה קיים גם בזמן המנדט. תמיד היינו מעניינים ש"איש שלנו" ישמש תפקיד זה. יצחק רוזנברג היה איש "השומר".
28. מעין עובד עצמאי.
29. היה זה אליעזר אשכנזי, לימים רופא וטרינרי באזור חדרה.
30. בזמן המלחמה היו מסיקים את קטרי הרכבת בעצים, מאין די פחמים לשם כך. כרתו